

Innspill til Kjernekraftutvalget 11.12.2024

Takk. Mitt navn er Jonny Hesthammer og jeg er administrerende direktør i Norsk Kjernekraft.

Norge står midt i en omfattende energiomstilling. Løsningene som skisseres er nesten utelukkende basert på væravhengige kilder. Dette utfordrer forsyningssikkerheten, det viktigste aspektet i energitrilemmaet. Norge trenger på sikt mye mer strøm, men etter 27 år med vindkraftutbygging har vi kun fått 14 TWh på plass. Det går altså ikke raskt nok, og vi vet heller ikke om dette systemet vil være tilstrekkelig.

Både FN og EU har i omfattende rapporter slått fast at moderne kjernekraft er bærekraftig – de viser at kjernekraft har den laveste negative påvirkningen på klima, natur og miljø, og produserer avfall som kan lagres trygt.

Hvorfor kjernekraft i Norge?

- Kjernekraft er den tryggeste energikilden som krever færrest naturinngrep.
- Den leverer stabil, utslippsfri energi hele døgnet, uavhengig av værforhold.
- Små modulære reaktorer (SMR) er ideelle for Norge med spredt befolkning og kraftkrevende industri utenfor tettbygde områder.
- Et kraftsystem som kombinerer kjernekraft og fornybart, vil være langt mer robust enn et system basert kun på væravhengige kilder.
- Med en levetid på inntil 100 år bygger kjernekraft et energisystem for kommende generasjoner, langt forbi nullutslippsmålet i 2050.

Hva gjør Norsk Kjernekraft?

Norsk Kjernekraft skal bygge små, modulære reaktorer uten subsidier, fordi vi mener bærekraftig økonomi ikke kan baseres på subsidier. Vi skal ikke bygge store kraftverk, og det er viktig at utvalget tar høyde for det. Vi gjør våre egne økonomiske betraktninger for konkrete prosjekter i norske kommuner. Vi samarbeider med sørkoreanske bedrifter og amerikanske teknologiselskaper for å sikre at prosjektene kan bygges til avtalt kostnad og tid. Vi er allerede i dialog med over 80 norske kommuner og samarbeider med en rekke industribedrifter med målsetning om å levere lokal kraft og i tillegg utnytte den svært viktige overskuddsvarmen til:

- CO₂-fangst og lagring, hvor vi har igangsatt et prosjekt ved Mongstad i Austrheim kommune,
- Tungindustri,
- Fjernvarme.

Denne tilnærmingen skaper forutsigbarhet for kommunene, sikrer energiforsyning og gir stabile arbeidsplasser. Tilnærmingen vår reduserer behovet for massiv nettutbygging, både innad i Norge og til kontinentet ved utenlandskabler.

Driften av SMR-kraftverk krever i hovedsak kompetanse som allerede finnes i Norge, inkludert ingeniører, fagarbeidere og støttetjenester innen IT, økonomi og sikkerhet. Vår olje- og gassindustri, med verdensledende leverandører, er perfekt egnet til en kjernekraftsatsing.

Hvorfor nå?

Store deler av verden nå satser på kjernekraft. Vårt naboland Sverige satser tungt for å sikre framtidig forsyningssikkerhet. Store teknologiselskaper investerer i SMR-teknologi, som forventes leveringsklar allerede dette tiåret.

Norge har noen viktige fortrinn:

- Vi har stabilt grunnfjell og tilgang til kjølevann langs vår langstrakte kyst.
- Vi har et oppdatert lovverk og regulativer gjennom langvarig medlemskap i Det internasjonale atomenergibyrået.
- Vi har 70 års erfaring med forskningsreaktorer.
- Vi har kompetanse fra olje- og gassindustrien som kan tilpasses kjernekraft.

Hva er alternativene?

Hvis dagens strategier for havvind og landvind mislykkes, eller hvis hydrogen og batterier ikke ivaretar nødvendig forsyningssikkerhet, hva er da planen? Kjernekraft er den mest stabile og pålitelige grunnlasten i et energisystem. Ivaretagelse av forsyningssikkerhet krever en kombinasjon av væravhengig kraft og kjernekraft, strategisk plassert i ulike regioner.

Oppsummert til utvalget:

- Anerkjenn kjernekraftens bærekraft, slik både FN og EU har gjort.
- Vurder hvordan kommuner og bedrifter kan nyttiggjøre SMR-anlegg til verdiskaping.
- Verdsett Norges unike forutsetninger og eksisterende kompetanse.
- Vurder kjernekraft i lys av alternativene, ikke bare isolert. Hva må til for å bygge et kraftsystem som er robust, fremtidsrettet og bærekraftig?
- Vurder kjernekraft ut fra lokale behov, ikke bare nasjonale hensyn.

Norge har ressursene, kunnskapen og teknologien. Et energisystem med kjernekraft styrker forsyningssikkerheten og gjør oss mindre avhengig av andre land i en tid med økende geopolitisk uro. Utvalget må vurdere muligheten vi nå har til å bygge fremtidens energisystem sammen med resten av verden.